

KÅLFJÄRILAR TILL SJÖS.

Genom ett par notiser i »Entomologische Nachrichten» (årgg. 1876 och 1877) angående fjärilsvärmar, som anträffats på öppna hafvet, har jag kommit att erinra mig, hurusom jag sjelf en gång varit vittne till något dylikt, och hvad jag då hade tillfälle att iakttaga torde i någon mån sprida ljus öfver dessa märkvärdiga företeelser.

I den ena af de nämnda notiserna omtalas en ofantlig svärm kålfjärilar, som, flygande från norr till söder, anträffades i Nord-sjön af en ångare på väg från Bremen till Helgoland. Det uppgifves, att några af passagerarne trodde sig hafva bemärkt fjärilar, som hvilade ut på vattnet, men meddelaren säger sig sjelf icke hafva iakttagit något sådant.

På ungefär samma plats uppgifver sig vidare en Dr SCHULTE hafva vid ett annat tillfälle bevittnat ett liknande tåg af kålfjärilar. Han är för sin egen del öfvertygad om, att de först af en sydlig vind drifvits ut från fastlandet, ty de därutanför belägna öarne säger han vara allför ofruktbara och för litet odlade för att kunna frambringa en sådan massa kålfjärilar, och han anser uppenbarligen att det är alldeles otänkbart, att de härstammat från någon aflägsnare ort.

Slutligen meddelar en Herr SCHMIDT i Wismar, att en väldig skara kålfjärilar vid ett tillfälle dragit däröfver, kommande från Östersjön. Af skäl, som Herr S. uppgifver, synes det emellertid icke kunna råda någon ovisshet om dessa fjärilars hemort; de hade säkerligen kommit från ön Töl, belägen $1\frac{1}{2}$ mil från Wismar.

Sjelf har jag, som sagdt, bevittnat ett dylikt tåg på öppna sjön, nämligen under en segeltur sommaren 1885. En af de sista dagarne i juli eller de första i augusti hade jag tidigt på morgonen för svag nordlig vind lemnat Trelleborg och höll kurs på Falsterbo fryskepp. Fram på förmiddagen dog vinden alldeles ut och sjön låg spegelblank. Jag befann mig då midtför Kämpingebugten och ungefär 2 mil från land. Vid middagstiden

upptäckte jag en och annan kålfjäril (*Pieris brassicæ*) fladdra förbi mig, kommande rakt norr ifrån eller från land och styrande ut till sjös. Så småningom började fjärilarne blifva så talrika att man upptäckte dylika hvart man än såg, alla hållande samma kurs. Efter vid pass 1 timmes tid kom en lätt bris från land, som fyllde seglen och kom båten att åter skjuta fart, men åtminstone 1 mil fortfor jag att befinna mig inom tågets område, och så långt jag kunde se med kikare, fortsattes detsamma.

Alldeles tydligt och upprepade gånger iakttog jag, att fjärilar slogo ned på vattnet och att de sedan åter höjde sig till flygt. Som jag befann mig i en liten segelbåt, var det naturligtvis lättare för mig att göra denna observation, än för dem, som befunno sig å den i första notisen här ofvan omtalade ångaren. Jag iakttog till och med, att fjärilar, som slagit ned på vattnet, blefvo alldeles öfversköljda af de små vågor, som bildade sig, då brisen kom, och det oaktadt efter en stund flögo upp och fortsatte sin väg. Då de slogo ned på vattnet, skedde detta med platt utbredda vingar, och när de legat så en stund, fällde de samman vingarne och sutto på vattnet några ögonblick, innan de började röra vingarne.

Dessa omständigheter är det, som jag särskildt velat framhålla, ty de synas mig vara viktiga att känna, då man vill forska efter utgångspunkten för sådana fjäriltåg, som de här omnämnda. Då nämligen våra kålfjärilar tydligtvis kunna hvila ut på sjelfva hafsytan, torde de äfven kunna göra vida längre sjöresor, än man annars skulle tilltro dem.

Dagen efter råkade jag äfven ut för vindstilla. Detta var i Lommabugten (mellan Malmö och Landskrona) och omkring 1 mil från svenska kusten. Då vi legat stilla ett par timmar började enstaka fjärilar passera förbi, liksom föregående dag i riktning åt söder. Mängden af fjärilar tilltog en stund, men var på långt när ej så talrik, som dagen förut. På grund af förra dagens erfarenhet ytrade jag till min båtkarl, att vi troligen snart skulle få nordlig vind, och efter en half timmes tid kom verkligen en nordlig bris och samtidigt upphörde fjärilarne.

Landskrona den 20 oktober 1890.

N. C. Ohlson.